

มาบตาพุดกับความไม่ยุติธรรมในสังคม

● บึงสงฆ์ วาสนาด และคณะ

แผนงานสร้างเสริมนโยบายสาธารณะที่ดี
สถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ

แม้ว่าปัญหาสำคัญของมาบตาพุด ด้านมลพิษ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ มักจะได้รับการกล่าวถึงแต่ก็ไม่ค่อยมีใครพูดถึงบ่อเกิดของปัญหาเหล่านี้ นั่นคือความไม่ยุติธรรมทางสังคมในมาบตาพุด

ในสังคมทั่วไปที่มีทรัพยากรจำกัด และมีโครงสร้างสังคมที่เหลื่อมล้ำ คนที่ต้องเสียเปรียบมักจะเป็นคนที่อ่อนแอกว่า ในกรณีมาบตาพุดโดยเฉพาะด้านการใช้ น้ำสาธารณะที่ควรต้องแบ่งปันสำหรับทุก กิจกรรม ถูกดึงจากภาคเกษตรกรรมและ ชุมชนไปให้ภาคอุตสาหกรรมตัวอย่างนี้เป็น ตัวอย่างที่ชัดเจนของความไม่ยุติธรรมที่ชาวบ้านต้องเผชิญ

นอกจากนี้ สาเหตุของความขัดแย้ง สำหรับการเข้าถึงดินและทรัพยากรไม่ได้มี เพียงการช่วงชิงทรัพยากรกับโรงงานและ ปัญหามลพิษเท่านั้นแต่มาจากการเพิ่มขึ้นของ ประชากรแฝง ซึ่งก่อปัญหาไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ที่อยู่อาศัยที่แออัดและปัญหาขยะล้นเมือง

แม้ในมาบตาพุดจะมีจำนวนประชากร ตามทะเบียนบ้านเพียง 67,000 คน แต่ ประชากรที่อยู่อาศัยจริงอาจจะสูงถึง 300,000 คน ดังนั้น จะเกิดอะไรขึ้นเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโรงพยาบาล โรงเรียน รวมถึงสาธารณสุขภาคพื้นฐานในท้องถิ่นได้รับการจัดสรรงบประมาณเฉพาะ เพื่อดูแล ประชาชนตามทะเบียนบ้านเท่านั้น

มาบตาพุดและจังหวัดระยองที่ดูเหมือนว่าจะสร้างรายได้มากที่สุดให้ประเทศไทยถึง กว่า 800,000 ล้านบาทต่อปีและมีผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวสูงสุดในประเทศกว่า 1 ล้าน บาทต่อคนแต่ทราบกันหรือไม่ว่า มาบตาพุดยังมีห้องเรียนไม่เพียงพอสำหรับเด็กเพราะได้รับ งบประมาณด้านการศึกษาสาธารณสุข และด้าน สังคมอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในจังหวัดเท่านั้น

นอกจากนี้ จังหวัดระยองมีรายได้จาก ภาษีร้อยละ 19 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของ จังหวัดโดยส่วนใหญ่หรือร้อยละ 82 เป็นภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตจากเงินได้นิติบุคคลเป็นเพียงร้อยละ 1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมเท่านั้น เนื่องจากร้อยละ 80 ของ บริษัทที่มีการลงทุนในจังหวัดระยองจัด

ควรเน้นการรับฟังปัญหา และความคิดเห็น ของประชาชนในพื้นที่ เพราะในที่สุดแล้วสังคม ก็คือรากฐานของ อุตสาหกรรมนั่นเอง

ทะเบียนนิติบุคคลในกรุงเทพฯ จึงทำให้เงิน ภาษีนิติบุคคลส่วนใหญ่ตกอยู่ที่กรุงเทพฯ ด้วย ในขณะที่ระยองต้องรับภาระค่าใช้จ่ายต่างๆ

ภาษีที่เก็บได้ถูกส่งเข้าส่วนกลางและได้รับการ จัดสรรงบประมาณเพียงประมาณร้อยละ 3 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดเท่านั้น

ในมาบตาพุดขณะนี้จึงมีความขัดแย้งเพิ่มขึ้นระหว่างคนสองกลุ่ม กลุ่มหนึ่งไม่ต้องการให้มีการขยายตัวของ อุตสาหกรรมเพราะรู้สึกว่าการใช้จ่ายต่อสิ่ง แวดล้อมและสุขภาพสูงกว่าผลประโยชน์จากการขยายตัวของเศรษฐกิจและอีกกลุ่มหนึ่งที่ต้องการพึ่งพาโครงการอุตสาหกรรมเพื่อสร้างงาน และสร้างรายได้ในท้องถิ่นมากกว่าความกังวล เรื่องสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ปัญหาสังคม ต่างๆ ในจังหวัดระยองมีสถิติสูงกว่าที่อื่นใน

ประเทศไทย จากการศึกษาสถานการณ์ปัญหา เยาวชนในจังหวัดระยองในปี พ.ศ. 2548 ถึง 2549 โดยสำนักงานสุขภาพแห่งชาติ พบว่าใน หนึ่งปีค่าเฉลี่ยทั่วประเทศสำหรับการตั้งครรภ์ ในวัยรุ่นคือ 902 คนต่อ 100,000 คนแต่ใน จังหวัดระยองเป็นอัตรา 4,743 คน ต่อแสน คนกรณียาเสพติด ค่าเฉลี่ยของประเทศ คือ 170 คนต่อ 100,000 คนในจังหวัดระยองสูง ถึง 318 คน ต่อ 100,000 คนกรณีโรคเอดส์ ค่า เฉลี่ยของประเทศอยู่ที่ 3.3 คนต่อ 100,000 คนแต่ในจังหวัดระยองมีจำนวน 15.8 คน ต่อ 100,000 คน สุดท้ายค่าเฉลี่ยของอัตราการฆ่า ตัวตายและพยายามฆ่าตัวตายของประเทศ อยู่ที่ 34 คนต่อ 100,000 คนในจังหวัดระยอง อัตรานี้อยู่ที่ 299 คน ต่อ 100,000 คน

นอกจากนี้ ในการศึกษาความมั่นคงของ มนุษย์ในปัจจุบันและอนาคตของ UNDP 2552 ยังแสดงการจัดลำดับ 76 จังหวัดทั่วประเทศโดยจังหวัดระยองแม้จะมีอันดับ 1 ด้านผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อคนแต่ถูกจัดอยู่ เพียงอันดับที่ 18 ด้านรายได้ต่ออันดับที่ 51 ด้าน ครอบคลุมและชุมชนและลำดับที่ 73 ด้าน การมีส่วนร่วมปัญหาในมาบตาพุดดูเหมือนว่าจะไม่ใช่เพียงปัญหามลพิษจากการพัฒนา อุตสาหกรรมเท่านั้นแต่เป็นเพราะไม่มีการ วางแผนรองรับที่รอบด้านขาดการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานทางสังคมอย่างเพียงพอที่จะ มารองรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจนั้นค่าใช้จ่ายทั้งหมดด้านสังคมและสุขภาพที่เกิดจาก มลพิษไม่ปรากฏเป็นต้นทุนของผู้ประกอบการ แต่กลับเป็นค่าใช้จ่ายที่สังคมแบกรับ หากปล่อยให้สถานการณ์เช่นนี้ดำเนินไปเรื่อยๆ การขัดแย้งก็จะรุนแรงมากขึ้น

แต่ถ้าเราจะยังคงพัฒนาอุตสาหกรรม ต่อไป ควรเน้นการรับฟังปัญหาและความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ เน้นการให้ องค์กรภาคประชาชนเข้าถึงข้อมูลและมี บทบาทในการพิจารณาเสนอแนวทางแก้ไข ทุกๆระดับในการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่าง ยั่งยืนอุตสาหกรรมการผลิตที่จะสำเร็จจะต้อง ผลักดันกลไกและสนับสุนนสังคมใน

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 145,530
Ad Rate: 2,370

Section: First Section/ทัศนะวิจารณ์

วันที่: พุธ 16 พฤษภาคม 2555

ปีที่: 25

ฉบับที่: 8637

หน้า: 11(กลาง)

Col.Inch: 60

Ad Value: 142,200

PRValue (x3): 426,600

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: ฆาตกรรมผู้สื่อข่าวไม่ยุติธรรมในสังคม

พื้นที่เพราะในที่สุดแล้วสังคมก็คือรากฐาน ของอุตสาหกรรมนั่นเอง

ที่มา : ตัดตอนจากวีดิทัศน์เรื่อง
ฆาตกรรมผู้สื่อข่าว: ฆาตกรรมผู้สื่อข่าว? ทั้ง 6
ตอน ของแผนงานสร้างเสริมนโยบาย
สาธารณะที่ดี (นสธ.) ภายใต้การสนับสนุน
ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง
เสริมสุขภาพ (สสส.) ผู้สนใจสามารถ
ดาวน์โหลดได้ที่ <http://www.tuhpp.net/?page-id=5092>